

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/18/2026
Identifikačné číslo spisu: 7523010197
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:7523010197.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA na neverejnom zasadnutí konanom 29. apríla 2026 v Bratislave v trestnej veci obvineného K. X., o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/49/2024, z 25. marca 2025

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. X. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Mestského súdu Košice, sp. zn. K3-2T/37/2023, z 12. marca 2024, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/49/2024, z 25. marca 2025, bol obvinený K. X. uznaný za vinného zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa. Za to bol obvinenému K. X. podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 37 písm. h) Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov, pričom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkonu trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne tiež obvinenému uložil podľa § 60 ods. 1 písm. c) Trestného zákona trest prepadnutia vecí vymenovaných vo výrokovej časti rozsudku krajského súdu.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený K. X. s poukazom na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i), písm. k) Trestného poriadku 30. júla 2025 (v poradí prvé dovolanie (č. l. 904 a nasl. súdneho spisu), o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením, sp. zn. 2Tdo/58/2025, zo 6. októbra 2025 tak, že podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol (č. l. 918 a nasl. súdneho spisu).

Po uvedenom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obvinený K. X. doručil proti totožnému rozsudku krajského súdu 13. februára 2026 (v poradí druhé dovolanie (č. l. 952 a nasl. súdneho spisu), pričom poukázal na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným

spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu] a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom]. Rozhodnutie o tomto (druhom) dovolaní obvineného je predmetom tohto dovolacieho konania.

Vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený v podstate uviedol, že trestné stíhanie v jeho veci bolo začaté uznesením vyšetrovateľa podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku 10. júna 2021. V skutkovej vete tohto uznesenia sa uvádza, že trestnej činnosti sa mal dopustiť „doposiaľ nestotožnený páchatel“ v pivničných priestoroch rodinného domu na ul. Y. XXX/XX v obci Č.. Už zo samotného uznesenia je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní nedisponovali len všeobecnou informáciou o možnej trestnej činnosti, ale mali konkrétne poznatky o mieste jej páchania, o spôsobe konania, ako aj o osobe, ku ktorej sa táto trestná činnosť viazala. Orgány činné v trestnom konaní podľa obvineného už v čase začatia trestného stíhania disponovali konkrétnymi a nezameniteľnými informáciami o osobe, ktorá mala mať k predmetným priestorom faktický a osobný vzťah a v ktorej prospech mali tretie osoby do týchto priestorov zbrane prinášať. Napriek tomu bolo trestné stíhanie po dobu takmer deviatich mesiacov vedené výlučne „vo veci“ proti doposiaľ nestotožnenému páchatelovi, pričom až do 4. marca 2022 nebolo dovolaťovi vznesené obvinenie, napriek tomu, že počas tohto obdobia boli vykonávané úkony trestného konania smerujúce priamo proti jeho osobe a majetku. Obvinený podotkol, že takýto postup predstavuje obchádzanie § 206 ods. 1 Trestného poriadku s cieľom vykonávať dôkazy bez procesných garancií, ktoré sú viazané na postavenie obvineného, a to najmä práva na obhajobu. Dovolaťel poukázal na rozhodnutie č. 19/2016, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2016, ako aj periodickú publikáciu Zo súdnej praxe č. 4/2006. S poukazom na vyššie uvedené dovolaťel uzavrel, že predmetné porušenie zákona malo priamy dopad na zákonnosť vykonaných dôkazov a predstavuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, tento bol podľa dovolaťela naplnený s poukazom na príkaz sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 5Tp/24/2022-2-V-OSKEO, z 3. marca 2022. V uvedenom príkaze sudca pre prípravné konanie ako dôvody nariadenia domovej prehliadky uvádza svedeckú výpoveď M. U.X., údaje z uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky a údaje z operatívno-pátracej činnosti Policajného zboru, a to napriek tomu, že žiadny z týchto podkladov pri bližšom preskúmaní nespĺňa požiadavku konkrétnosti, aktuálnosti a vecnej relevantnosti v zmysle § 100 ods. 1 Trestného poriadku. K menovanej svedeckej výpovedi obvinený uviedol, že táto sa vzťahuje výlučne na obdobie do roku 2020 a týka sa skutkových okolností, ktoré už boli predmetom predchádzajúceho trestného konania vedeného voči dovolaťelovi. Zo žiadnej časti výpovede svedka U.Ö. nevyplývala existencia aktuálnej alebo pokračujúcej trestnej činnosti v období, ktoré by mohlo odôvodňovať nariadenie domovej prehliadky v marci 2022. Pokiaľ ide o údaje z telekomunikačnej prevádzky, príkaz na domovú prehliadku neuvádza, o aké konkrétne záznamy ide, akého časového obdobia sa týkajú, ani akým spôsobom mali tieto komunikácie dovolaťela usvedčovať z trestnej činnosti. Z obsahu spisu podľa dovolaťela tiež nevyplýva, že by obsah týchto komunikácií umožňoval ustáliť záver o držbe, výrobe alebo úprave zbraní v rozhodnom období. K údajom zisteným operatívno-pátracou činnosťou obvinený poznamenal, že úradné záznamy operatívnych pracovníkov nemôžu predstavovať dostatočný skutkový základ pre záver o dôvodnosti domovej prehliadky, pokiaľ nie sú podporené ďalšími vykonanými dôkazmi. Táto nedostatočnosť je v predmetnej veci o to výraznejšia, že osoby uvedené v úradných záznamoch z 1. marca 2021 a 16. júna 2021 neboli v prípravnom konaní vôbec vypočuté a na hlavnom pojednávaní obaja popreli, že by dovolaťela poznali alebo že by s ním riešili otázky týkajúce sa zbraní. Z týchto dôvodov je príkaz sudcu pre prípravné konanie nepreskúmateľný, keďže neobsahuje dostatočné a konkrétne dôvody, na základe ktorých by bolo možné dodatočne preskúmať zákonnosť a proporcionalitu zásahu do základného práva dovolaťela na nedotknuteľnosť obydlia. Domová prehliadka bola podľa obvineného vykonaná v rozpore so zákonom a všetky dôkazy prostredníctvom nej získané sú nezákonnými dôkazmi.

Obvinený ďalej dal do pozornosti, že príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov z 2. marca 2022 bol vydaný vyšetrovateľom Policajného zboru so súhlasom prokurátora podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom v čase vydania. Takto vykonaný procesný úkon však predstavoval závažný zásah do ústavne chráneného práva na ochranu súkromia a nedotknuteľnosti obydlia a iných priestorov, bez predchádzajúcej nezávislej súdnej kontroly. Podľa dovolaťela je takýto postup orgánov činných v

trestnom konaní s ohľadom na nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. PL. ÚS 3/09, z 8. júna 2010 a rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci O. K. a.s. proti Českej republike neudržateľný. Skutočnosť, že zákonodarca s účinnosťou od 6. augusta 2024 novelizoval § 101 Trestného poriadku a výslovne ustanovil, že prehliadka iných priestorov a pozemkov sa nariaďuje rovnakým spôsobom ako domová prehliadka podľa § 100 Trestného poriadku podľa dovolateľa potvrdzuje, že predchádzajúca právna úprava nezodpovedala ústavným požiadavkám ochrany základných práv. Odvolací súd, ktorý rozhodoval až po novelizácii Trestného zákona, sa s touto zásadnou zmenou nijako nevysporiadal, hoci ide o zmenu reflektujúcu ústavnoprávne nedostatky predchádzajúcej úpravy. Dovolateľ uzavrel, že keďže prehliadka iných priestorov a pozemkov bola vykonaná bez predchádzajúceho príkazu súdu, ide o dôkaz získaný v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základnými zásadami trestného konania, pričom ide o procesne nepoužiteľný dôkaz.

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom krajského súdu a rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon v jeho neprospech, aby zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, rozsudok okresného súdu, ako aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a súčasne prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa na výzvu súdu prvého stupňa vyjadril prokurátor a uviedol v zásade nasledovné:

„Pokiaľ ide o námietku dovolateľa týkajúcu sa vedenia trestného stíhania „vo veci“ napriek tomu, že orgány činné v trestnom konaní mali disponovať konkrétnymi informáciami o osobe páchatela, nemožno sa s uvedeným právnym názorom stotožniť. Z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by v čase začatia trestného stíhania boli splnené zákonné podmienky na vznesenie obvinenia konkrétnej osobe v zmysle § 206 ods. 1 Trestného poriadku. Skutočnosti uvádzané dovolateľom predstavujú len operatívne poznatky a indicie, ktoré samej osobe neodôvodňujú záver o dostatočne odôvodnenom podozrení voči konkrétnej osobe v rozsahu požadovanom Trestným poriadkom. Samotná existencia informácií o možnej osobe páchatela neznamena automaticky povinnosť orgánov činných v trestnom konaní bez ďalšieho vzniknúť obvinenie, pokiaľ tieto informácie neboli procesne verifikované a neboli podložené dôkazmi použiteľnými v trestnom konaní. Postup orgánov činných v trestnom konaní, ktoré najskôr vykonávali úkony smerujúce k objasneniu skutkového stavu, bol preto plne v súlade so zákonom. Z uvedeného dôvodu nemožno dospieť k záveru, že by vedením trestného stíhania „vo veci“ došlo k porušeniu práva dovolateľa na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky smerujúce proti zákonnosti domovej prehliadky a následne získaných dôkazov, ani v tomto smere nie sú splnené dovolacie dôvody. Domová prehliadka bola vykonaná na základe príkazu sudcu pre prípravné konania, pričom tento príkaz spĺňal zákonné náležitosti podľa § 100 a nasl. Trestného poriadku. Dôvody na jej vykonanie boli konkretizované v rozsahu zodpovedajúcom štádiu prípravného konania v vychádzali z dovtedy zistených skutočností, vrátane svedeckých výpovedí a operatívnych poznatkov. Námietky dovolateľa smerujúce k nedostatočnej konkretizácii podkladov na vydanie príkazu na domovú prehliadku predstavujú polemiku so skutkovými zisteniami a hodnotením dôkazov, ktoré však nie sú predmetom dovolacieho konania. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery súdov nižších stupňov, pokiaľ tieto majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Rovnako nemožno prisvedčiť tvrdeniu, že dôkazy získané vykonanou domovou prehliadkou sú nezákonné. Zo spisového materiálu vyplýva, že postup orgánov činných v trestnom konaní bol v súlade so zákonom a nedošlo k takému porušeniu procesných predpisov, ktoré by malo za následok nepoužiteľnosť dôkazov v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku.

Argumentácia dovolateľa poukazujúca na judikatúru Ústavného súdu ČR a Európskeho súdu pre ľudského práva nie je na daný prípad priamo aplikovateľná, keďže skutkové a právne okolnosti posudzovanej veci sú odlišné a vnútroštátne orgány postupovali v súlade s platnou právnou úpravou Slovenskej republiky účinnou v čase vykonania jednotlivých úkonov.“

Prokurátor uzavrel, že nie sú dané dôvody dovolania uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

+++

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku nie sú splnené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktno obmedzené, aby sa potenciálne širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Nahliadnutím do predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že námietky obvineného v rozsahu:

- v trestnej veci bolo 9 mesiacov vedené trestné stíhanie len „vo veci“, pričom je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní nedisponovali len všeobecnou informáciou o možnej trestnej činnosti, ale mali konkrétne poznatky o mieste jej páchania, o spôsobe konania, ako aj o osobe, ku ktorej sa táto trestná činnosť viazala, čím došlo k obchádzaniu § 206 ods. 1 Trestného poriadku v jeho neprospech;
 - príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov nebol podrobený súdnemu prieskumu;
- neboli obvineným uplatnené najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, a to napriek tomu, že okolnosti podmieňujúce ich uplatnenie museli byť obvinenému známe už v pôvodnom konaní pred vynesením rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/49/2024, z 25. marca 2025.

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V súlade so stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 11/2016, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 2/2016, platí ohľadne ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku nasledovné:

„Ustanovenie Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) limituje uplatnenie ohrozených alebo porušených subjektívnych práv v konaní pred štátnymi orgánmi postupom týchto orgánov ustanoveným zákonom, z čoho vyplývajú aj obmedzenia ustanovené zákonom (lehota alebo iná podmienka na uplatnenie práva). Nezáleží na tom, či ide o právo vyplývajúce aj priamo z ústavy alebo „len“ zo zákona.

Ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky dovolateľovi známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.“

Berúc do úvahy vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že dovolateľ prvýkrát až v dovolaní namieta okolnosti prejednávanej veci, ktoré boli (objektívne) skôr zistiteľné z obsahu spisového materiálu. Zákonná podmienka uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku uvedená v prvej vete § 371 ods. 4 Trestného poriadku preto nie je v prípade týchto jeho námietok naplnená. Rovnako sa pre úplnosť žiada dodať, že v súlade s ustálenou súdnou praxou neprichádza do úvahy ani obídienie tejto podmienky s odkazom na to, že podľa § 317 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku mal na v dovolaní (prvýkrát) namietané okolnosti ex offo prihliadnuť odvolací súd.

Pokiaľ obvinený riadne nevyužíva svoje právo namietať skutkové a právne závery súdov nižších stupňov v priebehu pôvodného konania, pre účely dovolacieho konania platí, že sa nemôže procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, keďže sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral (*vigilantibus leges sunt scriptae* - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, *vigilantibus iura* - právo je na strane ostražitých, *vigilantibus non dormientibus iura subveniunt* - právo pomáha bdelym, nie spiacim).

S prihliadnutím na zistené okolnosti prípadu najvyššiemu súdu nezostáva nič iné len konštatovať, že na podklade vyššie vymenovaných námietok dovolateľa ďalší prieskum naplnenia označených dôvodov dovolania s poukazom na § 371 ods. 4 Trestného poriadku v tomto dovolacom konaní neprichádza do úvahy. Dovolací súd sa preto ďalej zaoberal len tými námietkami dovolateľa, ktoré uplatňoval aj v pôvodnom konaní.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípade, ak skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom je zrejماً z obsahu spisu, pričom súčasné porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 a nasl. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V naznačenej súvislosti tomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Platí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom, tzn. že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Povedané inými slovami, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený:

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd vykonal nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd na hlavnom pojednávaní nevykonal, ale prihliadal na ne,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré síce boli získané zákonným spôsobom, ale nie sú procesne použiteľné na preukazovanie skutočností rozhodných pre rozhodnutie o vine obvineného.

Po zohľadnení ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku (vid' vyššie) je zrejماً, že dovolateľ predkladá len jedinú prípustnú námietku, a to konkrétne, že súdy nižších stupňov pri uznaní jeho viny vychádzali z dôkazov získaných prostredníctvom domovej prehliadky aj napriek tomu, že táto domová prehliadka nebola vykonaná zákonným spôsobom. Dovolateľ v tejto súvislosti argumentuje príkazom na domovú prehliadku vydaným sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn.

5Tp/24/2022-2-V-OSKEO, z 3. marca 2022, ktorý je podľa jeho názoru nepreskúmateľným a vydaným v rozpore s § 100 ods. 1 tretia veta Trestného poriadku.

Reagujúc na uplatnenú námietku dovolateľa najvyšší súd uvádza nasledovné.

Podľa § 100 ods. 1 Trestného poriadku nariadiť domovú prehliadku je oprávnený predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie urobiť predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, v ktorého obvode sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. V príkaze sa uvedie opis veci alebo opis osoby, ktorá sa má zaistiť pri domovej prehliadke, ak je známa. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi obydliia pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu.

Pokiaľ ide o požiadavky na kvalitu odôvodnenia príkazov na domovú prehliadku možno vo všeobecnosti uviesť, že tieto sa odvíjajú okrem iného aj od štádia trestného konania, v ktorom sú príkazy na domovú prehliadku vydané. Platí, že v počiatkových štádiách trestného konania nemožno od odôvodnenia príkazov vyžadovať takú kvalitu, aká sa vyžaduje od rozhodnutí, ktorými sa trestné konanie alebo jeho štádium finalizuje. Orgán činný v trestnom konaní totižto v počiatkovom štádiu konania vyhľadáva dôkazy, a preto nemôže disponovať takým množstvom informácií na odôvodnenie príkazov, keďže informácie dôležité pre trestné konanie na základe príkazov ešte len získava (porovnaj III. ÚS 627/2023, III. ÚS 455/2022, III. ÚS 187/2023, III. ÚS 490/2023, IV. ÚS 347/2022).

Najvyšší súd dáva za pravdu dovolateľovi, že príkaz na vykonanie domovej prehliadky, ktorý nespĺňa požiadavku náležitého odôvodnenia, môže v dôsledku porušenia § 100 ods. 1 Trestného poriadku spôsobiť nezákonnosť dôkazov získaných prostredníctvom domovej prehliadky vykonanej na základe takéhoto nedostatočne odôvodneného príkazu (teória ovocia z otráveného stromu - k nej porovnaj ITdo/15/2024). Takéto porušenie Trestného poriadku za predpokladu, že svojou povahou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces (čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), k čomu dochádza v prípade, ak odsúdenie obvineného je založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkazoch, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (porovnaj R 24/2020), môže s poukazom na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku odôvodňovať zrušenie napadnutého rozhodnutia v dovolacom konaní.

Za účelom overenia tvrdení dovolateľa ohľadne nepreskúmateľnosti vyššie označeného príkazu na domovú prehliadku dovolací súd nahliadol do predloženého spisového materiálu a zistil, že namietaná domová prehliadka sa uskutočnila 4. marca 2022 na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 5Tp/24/2022-2-V-OSKEO, z 3. marca 2022 (porovnaj č. l. 253 a nasl. vyšetrovacieho spisu), vydaného na základe návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Košice - okolie, sp. zn. IPO-V-4/2021/8806-19, z 2. marca 2022 (porovnaj č. l. 251 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Z príkazu sudcu pre prípravné konanie vyplýva, že dôvodom jeho vydania bolo podozrenie, že v priestoroch dotknutého rodinného domu, resp. v príľahlých objektoch sa môžu nachádzať veci dôležité pre trestné konanie, a to konkrétne strelné zbrane, zakázané doplnky k zbraniam ako tlmič výstrelu a nočné videnie, komponenty k týmto zbraniam, prenosné nosiče a dáta v nich uložené, kovoobrábací sústruh a fréza na obrábanie kovov slúžiace na úpravu a prerábanie strelných zbraní, prípadne na výrobu rôznych komponentov do strelných zbraní (str. 3 príkazu sudcu pre prípravné konanie).

Predmetný záver sudcu pre prípravné konanie rozhodujúci z hľadiska vydania príkazu na domovú prehliadku najvyšší súd na rozdiel od dovolateľa nepovažuje za arbitrárny, nepreskúmateľný alebo nedostatočne odôvodnený. Je tomu tak z dôvodu, že z odôvodnenia dotknutého príkazu je zrejmé, na základe akých dôkazných prostriedkov a ďalších operatívnych informácií (svedecká výpoveď M. U.Ö., údaje z odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky telefónneho čísla obvineného a z operatívno-pátracej činnosti 2. operatívneho oddelenia odboru Východ Národnej kriminálnej agentúry, Prezídia Policajného zboru v Košiciach o kontakte obvineného so závadovými osobami) dospel sudca

pre prípravné konanie k záveru o existencii dôvodného podozrenia v zmysle § 99 ods. 1 Trestného poriadku (str. 2 a 3 príkazu sudcu pre prípravné konanie).

Osobitne vo vzťahu k namietanej nekonkrétnosti odôvodnenia príkazu na domovú prehliadku dovolací súd uvádza, že za podstatnú vadu odôvodnenia tohto príkazu spôsobujúcu jeho nepreskúmateľnosť nemožno považovať tú skutočnosť, že sudca pre prípravné konanie len všeobecne poukázal na všetky údaje získané odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky, pričom v rozpore s očakávaniami dovolateľa bližšie nevyabstrahoval konkrétne relevantné časti týchto údajov. Najvyšší súd zastáva názor, že vzhľadom na jednoznačný obsah častí zaistenej komunikácie (viď skutkové zistenie str. 21 rozsudku odvolacieho súdu) odôvodnenie dotknutého príkazu napĺňa kritériá odôvodnenia súdneho rozhodnutia vydaného v počiatočnom štádiu trestného konania.

Nemožno v tejto súvislosti opomenúť, že hodnotenie preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia má v rôznych štádiách trestného konania rôzne kritériá. V počiatočnom štádiu trestného konania nie je úlohou sudcu pre prípravné konanie poskytovať rozsiahle odôvodnenia zahŕňajúce detailné hodnotenia konkrétnych dôkazov alebo ďalších informácií známych zo spisového materiálu. V ranných štádiách trestného konania sa bežne pracuje s dôkazmi alebo operatívnymi informáciami, ktorých bližšia konkretizácia by mohla spôsobiť zmarenie ďalších úkonov trestného konania a preto primeraná strohosť sudcu pre prípravné konanie pri odôvodňovaní príkazu je na mieste.

Najvyšší súd napokon uvádza, že so skutkovou námietkou obvineného, podľa ktorej sudca pre prípravné konanie pri nariadení domovej prehliadky vychádzal z dôkazov a ďalších operatívnych informácií, ktoré nespĺňali požiadavku aktuálnosti alebo vecnej relevantnosti sa v odôvodnení svojho rozsudku riadne vysporiadal už odvolací súd (porovnaj str. 20 - 21 rozsudku odvolacieho súdu). Dovolací súd pripomína, že na podklade dovolacích námietok podradených pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery súdov nižších stupňov, keďže takýto postup by nebol ani len okrajovo súladný s platnou a účinnou právnou úpravou [porovnaj § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku časť vety za bodkočiarkou]. Pokiaľ teda krajský súd k nastolenej skutkovej otázke aktuálnosti a vecnej relevantnosti dôkazov a operatívnych informácií zaujal jasný a zrozumiteľný skutkový záver, najvyššiemu súdu nezostáva nič iné len na odôvodnenie tohto záveru v plnom rozsahu odkázať (výnimkou by mohla byť len procesná situácia, ak by bol dovolateľom minister spravodlivosti, viď § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Zohľadniac všetky skutočnosti uvedené v tomto uznesení najvyšší súd uzatvára, že nezistil naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku (ani iných), a preto dovolanie obvineného K. X. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.